

se je, po mišljenju prof. Stanojevića, već onda izdvajalo svojim naročitim sposobnostima od ostalih etničkih skupina južnih Slavena; to se je pleme »svojim fizičkim i moralnim sposobnostima, svojom fizičkom i moralnom snagom istaklo u prve redove. To središno srpsko pleme postalo je još u to doba pretstavnik srpske rase i nosilac i propagator svih srpskih rasnih osobina«⁴).

Za nas je od osobitog interesa da znamo, koje su te »rasne« osobine, i prof. Stanojević ih podrobno nabraja. To su: odlučnost u čuvanju i obrani slobode, mnogo smisla za organizaciju i opće interese, velika snaga asimilacije, jaki patrijarhalni moral i konačno, a to je najvažnije, neobična sposobnost za stvaranje države. Iz toga je naime kraja, po mišljenju prof. Stanojevića, »stalno strujala državotvorna snaga u sve srpske oblasti, tu je bio veliki rezervoar državne i nacionalne snage srpskog naroda«⁵).

Ako prelistamo bilo koji udžbenik rasne ideologije od Gobineau-a, pa preko Gumplovicza do Cvijića i konačno do naše domaće teorije o gotskom podrijetlu Hrvata, naći ćemo, da svi rasni ideoazi prisvajaju za svoju rasu baš one osobine, koje je naveo prof. Stanojević, a još prije njega Cvijić, za Srbe. To su dakle: sloboda, kulturno i političko vodstvo, borbenost, intelektualna i moralna superiornost. Drugim riječima, to su ekspanzivne i imperialističke težnje, koje nalaze svoje opravdanje u ideji, da su neki narodi »superiori«, a drugi »in-

---

⁴⁾ Op. cit. str. 2.

⁵⁾ Ib.